

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo

Att: Avdelingsdirektør Johan Vetlesen

OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET	
08 / 00718 - 6	
DATO 17 MARS 2008	
AN	EKSP.

Høring - EU kommisjonens forslag til direktiv for å fremme bruk av fornybare energikilder

Det vises til departementets brev mottatt 1. februar i år hvor det bes om synspunkter på Kommisjonens forslag til direktiv vedrørende bruk av fornybare energikilder.

Oppsummering av synspunkter

- EBL er positive til at det fastsettes bindende mål for å øke andelen fornybar energi i det totale energiforbruk.
- Vi støtter forslaget om å utvide omfanget fra å gjelde kun elektrisitet slik gjeldende direktiv lyder, til også å gjelde varme, kjøling og transport.
- EBL ser på en sertifikatordning som et hensiktsmessig virkemiddel til å nå målene. Forslaget begrenser seg til å videreføre ordningen med opprinnelsesgarantier, men EBL mener disse forslagene med fordel kunne vært både klarere og mindre restriktive. Det bør være et mål å få styrket reglene på dette området for å få etablert et velfungerende marked for omsetning av garantier.
- Direktivet kunne med fordel være klarere når det gjelder hvilke krav som skal stilles til transportsektoren. Dersom målet er en bestemt andel fornybar energi til sektoren, bør det ikke bare omhandle biodrivstoff, men også eksempelvis elektrisitet og hydrogen.

EBL er opptatt av å fjerne administrative hindringer for investeringer i fornybar energi. Forslaget legger opp til effektiv konsesjonsbehandling. Dette stiller krav til økt kapasitet i NVE. EBL stiller seg bak et forslag om å gi NVE økte ressurser på dette området.

Nasjonale mål

EBL støtter generelt forslaget om å bruke bindende mål for å øke andelen fornybar energi i det endelige energiforbruk. Selv om Norge allerede står i en særstilling sammenlignet med de fleste EU-landene, forhindrer dette ikke at Norge påtar seg en forpliktelse om ytterligere økning i

fornybarandelen. Direktivet er EØS-relevant, men gir ingen direkte anvisning på hva nasjonalt måltall vil bli for Norge. Dersom den metode som er anvendt på medlemslandene også anvendes på Norge, antar vi at Norge kan få et nasjonalt krav om en økning rundt ytterligere 10 %. Med de rette rammevilkår, bør dette være mulig. EBL har gjennom den nylig igangsatt informasjonskampanjen og rapporten; ”*Energi er Norges klimautfordring - Hva kan fornybar energi bidra med?*” vist at energibransjen i Norge er en del av løsningen på klimaproblemet.

Direktivets virkeområde

Vi støtter utvidelsen av direktivets virkeområde til også å omfatte varme, kjøling og transport. Dette har samtidig ført til at man går over fra å stille krav til andel fornybar energi av samlet energibruk og ikke bare andel fornybar energi i elektrisitesforbruket. Dette vil bidra til å holde kostnadene for å nå fornybarmålene nede og det er positivt.

Opprinnelsesgarantier

Forslagene som gjelder opprinnelsesgarantier bygger på bestemmelser i dagens regulativ. Vi støtter den harmoniseringstankengang som ligger bak. Et harmonisert system vil bedre tilrettelegge for en handelsordning. For øvrig mener vi forslagene kunne vært både klarere og mer forpliktende.

Dersom EU ønsker å nå sine mål til så lave kostnader som mulig og dermed følge opp de mål som for øvrig settes i det indre marked og i el- og gassdirektivene, er det viktig at det etableres et velfungerende marked for omsetning av opprinnelsesgarantier. Systemet må utvikles slik at garantiene kan ta opp i seg både dagens varedeklarasjon, behovet for formidling av støtte samt måloppnåelse for de enkelte land. Det synes også å være en utfordring å utvide systemet med opprinnelsesgarantier til også å omfatte varme, kjøling og transportsektorene.

Forslaget ser ut til å legge betydelige hindringer i veien for handel med opprinnelsesgarantier i og med at et land som har et potensial for å produsere mer enn til eget behov, først kan selge når eget mål er oppnådd. Det samme gjelder kommersielle aktører som først kan selge etter at landet har nådd sine mål. Dette er også snevret inn ved at man bare kan selge dersom landet har nådd sine mål i løpet av den foregående to-årsperiode, jf. plan beskrevet i bilag 1, del B. Det vil være mer fordelaktig dersom aktørene kunne orientert seg mot et overordnet system for opprinnelsesgarantier. Da kunne de kommersielle aktørene valgt investeringer ut fra maksimal produksjon pr. støttekrone i stedet for å oppsøke steder som gir maksimal støtte pr. produsert kWh.

EBL støtter etableringen av et svensk/ norsk sertifikatmarked, gjerne utvidet med Danmark. Uklarhetene og restriksjonene i direktivforslaget kan gjøre det vanskeligere å etablere et slikt marked. Muligheten for å kople framforhandling av en norsk/svensk sertifikatmarked med etablering av en pilot for grenseoverskridende sertifikathandel bør prøves ut overfor EU, dersom ikke direktivteksten blir endret på dette punktet.

Transportsektoren

Direktivet er uklart når det gjelder hvilke krav som skal stilles til transportsektoren. I artikkel 5 -1c er det referert til andel fornybar energi til transportsektoren, men artiklene 15-18 i all hovedsak dreier seg om biodrivstoff. Omtalen er i hovedsak konsentrert om biodrivstoff og ikke eksempelvis noe om hydrogen og elektrisitet. Det kan virke som om økning av biodrivstoff er det eneste middel som er relevant i forhold til målsettingen om 10 % fornybar energi i denne sektoren. Dette er uheldig og kan gi feil signaler til medlemslandene i utformingen av støttesystemer og til kommersielle aktører som vil satse inn mot disse områdene. Vi mener derfor at teksten på dette området må bli klarere slik at elektrisitet og hydrogen klart likestilles med biodrivstoff for å nå målene om fornybar energibruk på transportsektoren.

Definisjon av fornybar energi

Definisjonen er i utgangspunktet tilfredsstillende, men det kan være betenkelig om den betraktes som uttømmende. Økt satsing på teknologiutvikling kan gi nye former for fornybar energi som ikke nødvendigvis faller inn under dagens definisjon. Et eksempel er Statkrafts osmosekraftprosjekt. Ved å spesifikt inkludere "Osmotic power" eller eksempelvis erstatte "Tidal" med "ocean power", bedres dette.

Anlegg under konstruksjon

Det virker fornuftig at anlegg som er under konstruksjon i den periode direktivet skal gjelde, mens som først er ferig etter 2020, kan medtas når status i forhold til 2020-målet gjøres opp. Slik vi forstår artikkel 5, skal dette imidlertid kun gjelde anlegg over 5000MW. Taket virker urimelig høyt og så vidt vi vet finnes det i dag kun ett slikt planlagt anlegg; "Severen barrage" i UK.

Utvidelsesprosjekter

EBL støtter forslaget i artikkel 11 hvor det heter at øket kapasitet i en eksisterende installasjon skal behandles som en ny separat installasjon.

Konsesjonsbehandling

Direktivet legger opp til en enklere konsesjonsbehandling. Dette krever økte ressurser til NVE. Vi støtter en slik kapasitetsøkning. I artikkel 12 åpnes det også for en forenklet behandling av små prosjekter uten at dette er nærmere definert.

Nett

For å nå EUs klimamål, herunder ønsket om en økt andel fornybar energi, og målsettingen om et mer integrert Europa, og økt forsyningssikkerhet, er det behov for store investeringer i overføringsnett. Målsettingen med liberaliseringen er økt effektivitet og konkurranse. Generelt, verken i liberaliseringspakken eller i den grønne pakke som fornybardirektivet er en del av, gis det gode nok incentiver for å sikre at slike nødvendige nettinvesteringer finner sted. Snarere gis det negative incentiver, jf. ordningen for transittkompensasjon ITC. Avskaffelsen av grensetariffer var et sentralt ledd i å fremme økt handel. I stedet skulle landene godtgjøres for kraftflyten i egne nett som følge av kraftutvekslingen. Utviklingen av ITC kan gi en kraftig økning av kompensasjonen og sette fremtidige nettinvesteringer i fare. EBL mener dette må vurderes på nytt slik at alle fordeler ved kraftutveksling, ikke bare kostnader, tas i betraktning.

I artikkel 14 punkt 2 foreslås at fornybarproduksjon skal gis prioritert adgang til nettet. Prinsipielt er nøytralitet, også fra systemoperatørs side, en forutsetning for et velfungerende marked. Ut i fra et slikt utgangspunkt er det uheldig å gi bestemte teknologier fortrinn. Unntak bør være mulig for produksjon som reduserer nettinvesteringsbehovet eller sikrer høy tilgjengelighet på nettkapasitet, uavhengig av teknologi. Det bør være markedssignalene som er avgjørende for hvilke anlegg som produserer. Når det gjelder fornybare energi som vindkraft og vannkraft uten regulering, er det ressurstilgangen som avgjør når det produseres. Slik produksjon vil etter all sannsynlighet likevel komme først.

EUs samlede forslag

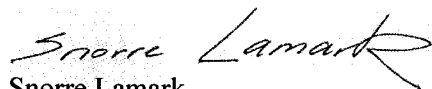
Det er viktig at ikke fornybarpolitikken blir en isolert politikk, men at man gjennom utformingen av direktivet viser sammenhengen med øvrige tiltak i klimapolitikken. Måloppnåelse på fornybardirektivet henger nøye sammen med måloppnåelse for de øvrige klimamålene i EU. Utforming av støttesystemene bør bygge opp under de politikkmålene man har satt seg og det bør derfor klargjøres i de nasjonale handlingsplanene hvordan

planene for fornybar energi samspiller med energimarkedene og med øvrige tiltak for å nå klimamålene, jf. kvotehandelssystemet og andre direkte virkemidler for å redusere utslipp av klimagasser.

Vi antar at Norge ved tiltredelse behandles på lik linje med EUs medlemsland og ikke som et tredjeland. Betydningen av dette kommer også frem ved at direktivteksten skiller mellom medlemslandene og tredjeland når det gjelder fysisk og virtuell handel.

For EBL er det viktig med en snarlig klargjøring av Norges forpliktelser og en snarlig tiltredelse. Brudd i forhandlingene med Sverige om et felles sertifikatmarked, har medført flere års forsinkelser med tanke på investeringer i fornybar energi.

Vennlig hilsen
Energibedriftenes Landsforening

Snorre Lamark
Direktør